Vyžeňme Američany, zní Irákem po zabití Sulejmáního. USA nařídily okamžitou evakuaci svých občanů

- CZ24 News | 3. ledna 2020

IRÁn: Irácký premiér Ádil Abdal Mahdí považuje páteční americký útok, při němž zemřel íránský generál Kásim Sulejmání a zástupce velitele iráckých šíitských Sil lidové mobilizace (PMF) abú Mahdí Muhandis, za agresi vůči Iráku a velké porušení jeho suverenity. Vlivný duchovní Muktada Sadr už vyzval k vyhnání Američanů. Spojené státy nařídily okamžitou evakuaci svých občanů z Iráku.

https://v15-a.sdn.cz/v_15/vd_ng_76011_1578034530/preview_mp4/0/10c5792a.mp4

„Vzhledem ke zvýšenému napětí, jež panuje v Iráku a celém regionu, vyzývá americké velvyslanectví americké občany, aby se řídili cestovními pokyny pro rok 2020 a okamžitě odjeli z Iráku. Američtí občané by měli odcestovat letecky, jakmile to bude možné. Pokud se to nepodaří, pak pozemní cestou do jiných států," stojí v doporučení amerického velvyslanectví v Bagdádu, které se už minulý týden stalo terčem útoku demonstrantů.

Americké ministerstvo zahraničí také oznámilo, že kvůli úternímu útoku na velvyslanectví v irácké metropoli úřad přerušil konzulární služby. „Američtí občané by se k velvyslanectví neměli přibližovat," stojí v prohlášení ministerstva.

Zahraniční ropné společnosti začaly evakuovat americké zaměstnance z Basry na jihu země. Několik desítek jich míří na letiště. Irácké úřady tvrdí, že evakuace neovlivní ropné operace ani export. Příslušníci západních armád, kteří jsou v Iráku, zpřísnili bezpečnostní opatření na svých základnách. Kromě 5000 amerických vojáků je v Iráku 400 britských a několik desítek německých. Britské ministerstvo obrany sdělilo, že „bezpečnost personálu je mimořádně důležitá a opatření zaměřená na zajištění bezpečnosti ozbrojených sil se neustále ověřují".

Bude z toho zničující válka, varuje irácký premiér

Premiér Mahdí označil útok, při němž zemřeli íránský velitel jednotek Kuds Kásim Sulejmání a zástupce velitele iráckých šíitských milicí abú Mahdí Muhandis, za „vraždu". Dodal, že útok „je nebezpečnou eskalací, která vyprovokuje v Iráku zničující válku".

Operaci nařízenou přímo prezidentem Donaldem Trumpem označil za útok na Irák a narušení jeho svrchovanosti, jež vyvolá válku v celé oblasti a ve světě.

Premiér také řekl, že USA útokem porušily podmínky dohody o působení amerických vojáků v Iráku. Dodal, že výhradní účel jejich pobytu je podílet se na výcviku iráckých bezpečnostních sil a bojovat proti IS v rámci širší koalice. USA mají v Iráku přes 5000 vojáků, do Kuvajtu nyní dorazilo několik set dalších, kteří mají kontingent posílit.

Mahdí vyzval parlament, aby svolal mimořádnou schůzi a „přijal legislativní kroky, jež zajistí Iráku bezpečnost a svrchovanost“. Sulejmáního a Muhandise označil za „významné symboly vítězství nad Islámským státem“. Sulejmání vedl na přelomu let 2014 a 2015 první úspěšné irácké operace proti Islámskému státu a osvobodil Džurf as-Sachar, Saadíju a Džalavlu.

Milice PMF, které pomáhal Írán vycvičit, se podílely na porážce Islámského státu.

Sadrova armáda připravena k boji

Další odpůrce americké přítomnosti v Iráku, vlivný duchovní Muktada Sadr, jehož Mahdího armáda v roce 2004 bojovala proti Američanům na jihu Iráku, řekl, že jeho milice jsou připraveny Irák bránit.

„Jako vůdce iráckého vlasteneckého odboje vydávám rozkaz všem mudžáhidům (bojovníkům), zejména Mahdího armádě, …a všem vlasteneckým a disciplinovaným skupinám, aby byly připraveny chránit Irák,“ sdělil Sadr v prohlášení. Mahdího armáda má podle různých odhadů až 50 000 členů.

Podle agentury Reuters premiér Mahdí současně kritizoval vměšování Íránu do iráckého politického života a vyzval všechny strany, aby se chovaly „moudře a rozumně“.

Vlivný šíitský duchovní Alí Sistání považuje americký útok za narušení svrchovanosti země, ale také vyzval všechny zúčastněné strany ke zdrženlivosti.

Velitel irácké desetitisícové skupiny Liga spravedlivých Kaís Chazalí už své oddíly uvedl do pohotovosti a nařídil jim, aby se připravily na boj. Podle něj Američané budou muset brzy z Iráku odejít. „Všichni velitelé by měli být v pohotovosti pro nadcházející bitvu a velké vítězství,“ prohlásil.

Izraelci ve střehu

Izraelská armáda je kvůli americkému útoku na Sulejmáního v pohotovosti a podle informací izraelských médií kvůli událostem v Bagdádu zkrátil svou zahraniční cestu premiér židovského státu Benjamin Netanjahu, který byl v Aténách.

Ministr obrany Naftali Bennett svolal schůzku armádních velitelů k posouzení bezpečnostní situace. Podle agentury Reuters se Izraelci obávají odvetného íránského útoku ze severu, tedy ze Sýrie, kde má Írán své jednotky, nebo i ze strany Libanonu, kde působí hnutí Hizballáh, jehož bojovou složku Írán vyzbrojuje.

Biden: Trump hodil dynamit do sudu se střelným prachem

Americký útok na Sulejmáního „by mohl vyvolat další nebezpečnou eskalaci násilí“ na Blízkém východě, uvedla předsedkyně Sněmovny reprezentantů Nancy Pelosiová.

„Nejvyšší prioritou amerických čelných představitelů je chránit americké životy a zájmy,“ uvedla v

prohlášení demokratka Pelosiová. Podle ní ale Spojené státy nemohou dál ohrožovat životy svých vojáků, diplomatů a dalších občanů „provokativními a nepřiměřenými akcemi“.

USA a svět si podle ní nemohou dovolit stupňování napětí „do bodu, ze kterého není návratu“. Útok na Sulejmáního podle Pelosiové americká administrativa provedla „bez konzultace s Kongresem“.

Vojenskou akci kritizovali také někteří uchazeči o demokratickou nominaci v boji o Bílý dům včetně Joea Bidena. Podle něj jde o „obrovskou eskalaci v už tak nebezpečné oblasti“, když Donald Trump „hodil dynamit do sudu se střelným prachem“. Podle něj by se USA mohly ocitnout na pokraji dalšího velkého konfliktu.

Další kandidátka Elizabeth Warrenová řekla, že i když byl Sulejmání „vrah odpovědný za smrt tisíců lidí včetně stovek Američanů“, rozhodnutí zabít ho bylo bezhlavé a neodpovědné. „Naší prioritou musí být vyhnout se další nákladné válce,“ uvedla Warrenová.